

ДИНАМІКА СКЛАДОВИХ ЧАСТИН МОЛОКА У КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

І.В. Назаренко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Д. О. Куликовський, магістр

Миколаївський державний аграрний університет

В умовах племзаводу "Зоря" проведено дослідження щодо встановлення залежності молочного жиру та білка з метою виведення формули прогнозування вмісту цих показників у молоці корів.

В условиях племзавода "Заря" проведены исследования по установлению зависимости молочного жира и белка с целью выведения формулы прогнозирования этих показателей в молоке коров.

Вступ. Виробництво молока в умовах ринкової економіки - це бізнес, у якому розвинута конкуренція. Тому, важливим завданням перед працівниками молочної галузі є підвищення якості заготівельного молока.

Відповідно діючого стандарту ДСТУ 3662-97 критерієм оцінки та встановленням сортності заготівельного молока є його фізико-хімічні, санітарно-гігієнічні показники, рівень температури охолодника та вміст сухої речовини, основними складовими якої є жир, білок і вуглевод - лактоза. Слід відмітити, що вміст молочного жиру та білка впливають на розрахунково-ціновий показник за 1 кг заготівельного молока.

Матеріал і методика дослідження. Виявлення динаміки вмісту жиру та білка в молоці корів української червоної молочної породи проводили в умовах племзаводу "Зоря", який є одним з провідних племінних господарств.

Одним із основних завдань племзаводу є вирощування і реалізація племінного молодняку української червоної молочної породи.

В молоці масову частку жиру визначали кислотним методом по Герберту (ГОСТ 5867-90), а масову частку білка - методом формольного титрування.

Результати досліджень. Відомо, що рівень молочної продуктивності та якісні показники молока досить тісно пов'язані із періодом лактації у корів. Стадія лактації значно більше впливає на кількість надоеного молока і його якість, ніж пора року при добрих умовах утримання. Це пояснюється насамперед гормональною активністю організму і зумовлено взаємодією генотип-середовище. Якщо фенотиповий прояв рівня продуктивності, це норма реакції генотипу на зовнішні чинники, то в наближених навколишніх умовах неоднакова продуктивність тварин і певний характер її змін протягом деякого часу, буде відображати спадкові якості особин різного походження. Тобто рівень продуктивності та характер динаміки кількості й складу молока в часі будуть характеризувати цінність досліджуваного генотипу порівняно з іншими. У виробничих умовах дуже важливо, щоб тварини, окрім високої продуктивності, характеризувалися стійкістю лактаційної кривої, а також сталістю хімічного складу молока або поступовим його покращенням.

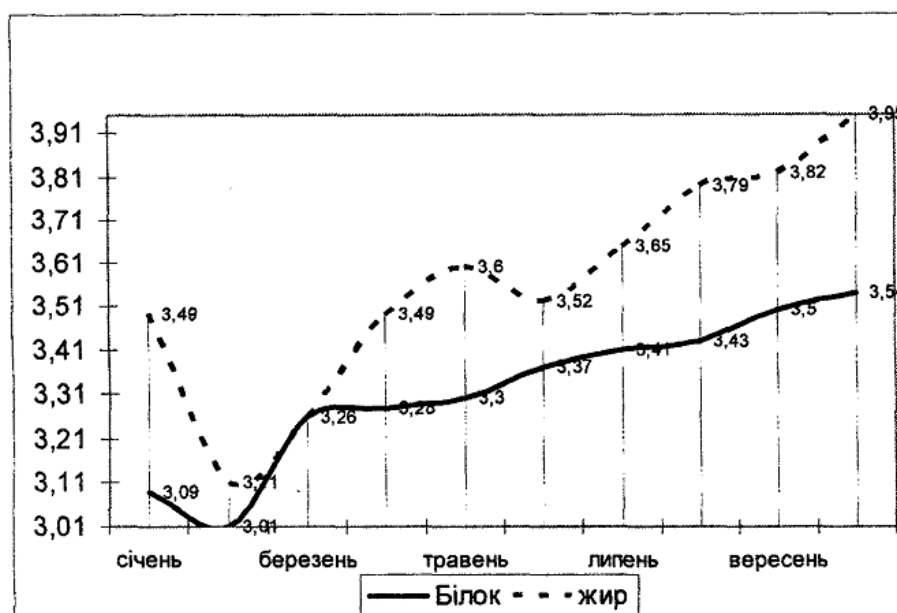
Детальну характеристику зміни молочної продуктивності можна виявити шляхом визначення величини основних складових молока протягом лактації. В результаті досліджень встановлено, що величина надою змінюється поступово, а показники масової частки жиру та білка нестабільні (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика молочної продуктивності корів (n = 115) української червоної молочної породи, $\bar{X} \pm S\bar{x}$

Місяці року	Середньодобовий надій, кг	Вміст масової частки, %	
		жиру	білка
Січень	15,6 ± 0,75	3,49 ± 0,07	3,09 ± 0,07
Лютий	20,0 ± 1,15	3,11 ± 0,08	3,01 ± 0,06
Березень	21,8 ± 1,03	3,26 ± 0,08	3,26 ± 0,10
Квітень	22,0 ± 1,20	3,49 ± 0,07	3,28 ± 0,10
Травень	22,3 ± 0,82	3,60 ± 0,08	3,30 ± 0,10
Червень	22,8 ± 1,24	3,52 ± 0,08	3,37 ± 0,10
Липень	22,8 ± 1,24	3,65 ± 0,10	3,41 ± 0,07
Серпень	20,3 ± 0,82	3,79 ± 0,10	3,43 ± 0,07
Вересень	16,8 ± 1,03	3,82 ± 0,10	3,50 ± 0,07
Жовтень	12,3 ± 1,16	3,95 ± 0,06	3,54 ± 0,08

Аналіз даних таблиці показав, що пік показників масової частки жиру і білка проявляється в жовтні й складає: по вмісту молочного жиру - 3,95% і білка 3,54%, що пояснюється паратиповими факторами. Найбільший показник продуктивності відмічено в літні місяці, а саме: червні та липні. З лактаційної кривої по вмісту показників складу молока виявлено, що характер змін вмісту жиру та білка відбуваються за синусоїдною кривою (рис. 1).

Встановлено, що вміст жиру і білка вище порівняно з базисними показниками, за винятком 3,11% та 3,26% в лютому і березні місяцях, а також 3,09% і 3,01% в січні та лютому місяцях.

Висновок. Характер зміни дослідних показників підтверджує

стабільну залежність між масовою часткою жиру та білка, що дозволяє вивести формулу прогнозування вмісту жиру та білка в молоці корів.